

การวิเคราะห์การแปลวรรณกรรมญี่ปุ่นเรื่อง “เด็กหญิงอิดะ” AN ANALYSIS OF JAPANESE LITERATURE TRANSLATION “TWO LITTLE GIRLS CALLED IIDA” (ふたりのイーダ)

อัจฉรา อังตระกูล¹, Hitomi Yuri², เพ็ญวารี วิจิตรเวชไพศาล³,
สมชาย ไชยเขตรนัง⁴, วรพล น้อยนิล⁵, และ อินทชัยญา คงทะเล⁶
Atchara Aungtrakul¹, Hitomi Yuri², Penwaree Vichitvejpaisal³,
Somchai Chaiyakhetthanang⁴, Worapon Noinil⁵, and Inchanya Khongthale⁶

¹มหาวิทยาลัยนเรศวร, จังหวัดพิษณุโลก

^{2, 3, 4, 5, 6}มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ, กรุงเทพฯ

¹ Naresuan University, Phitsanulok Province

^{2, 3, 4, 5, 6} Rajamangala University of Technology Krungthep, Bangkok

Received: October 18, 2022 Revised: December 9, 2022 Accepted: December 14, 2022

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์การแปลวรรณกรรมญี่ปุ่นเรื่อง “เด็กหญิงอิดะ” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การแปลโดยใช้ทฤษฎีศึกษางานแปลรวบรวมข้อมูลจากคู่แปลเรื่อง futari no iida (ふたりのイーダ) ต้นฉบับในภาษาญี่ปุ่นเขียนโดย Matsutani Miyoko (松谷みよ子) และฉบับแปลเป็นภาษาไทยเรื่อง “เด็กหญิงอิดะ” โดยผู้สื นาวาวิจิต การวิเคราะห์การแปลครั้งนี้ใช้ทฤษฎีวิเคราะห์การแปล 2 ทฤษฎี คือ 1) Translation-oriented text analysis ของ Christiane Nord (2005) และ 2) House’s model of translation quality assessment ของ Juliane House (2001) ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมเรื่อง “เด็กหญิงอิดะ” มีแนวโน้มที่จะเป็นงานแปลแบบเครื่องมือมากกว่างานแปลแบบเอกสาร และเป็นวรรณกรรมที่มีลักษณะร่วมของการแปลแบบเปิดให้เห็นต้นฉบับและการแปลแบบปกปิดต้นฉบับ

คำสำคัญ: วรรณกรรมเรื่องเด็กหญิงอิดะ, การวิเคราะห์งานแปล, วรรณกรรมญี่ปุ่น

ABSTRACT

An analysis of Japanese literature translated titled “Two Little Girls Called Iida” has purposed to analyze translation work by translation study. The data was collected from the original Japanese translation of “Futari no iida” by Matsutani Miyoko and the translated version by Bhusdee Navavichit. The analysis of this translation was based on two theories of translation analysis: 1) Translation-oriented text analysis of Christiane Nord (2005) and 2) House's model of translation quality assessment of Juliane House (2001). The research findings were as follows: “Two Little Girls Called Iida” tends to be an instrumental translation rather than a documentary translation and is a literary genre that shares the characteristics of overt translation and covert translation.

Keyword: literature about two little girls called Iida, translation analysis, Japanese literature

*Corresponding author. Tel.: 09 8942 9554

Email address: Aungtrakula@gmail.com

บทนำ

การแปลนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในแง่ที่เป็นเครื่องมือที่ทำให้บุคคลในอีกฟากฝั่งหนึ่งซึ่งมีความแตกต่างกันด้านภาษาและวัฒนธรรมสามารถเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่ถูกเขียนขึ้นในอีกภาษาและวัฒนธรรมหนึ่ง Newmark (1981) และ Catford (1965) ได้ให้นิยามของการแปลไว้สอดคล้องกัน กล่าวคือ การแปลเป็นการแทนที่ข้อความในภาษาหนึ่งด้วยข้อความในอีกภาษาหนึ่ง จากนิยามของการแปลข้างต้นอาจทำให้เข้าใจได้ว่าการแปลเป็นเรื่องง่าย แต่แท้จริงแล้วการแปลข้อความจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่งนั้น เป็นเรื่องที่ซับซ้อนไม่น้อย ดังที่ รัชนิโรจน์ กุลธำรง (2552) ได้กล่าวถึงความซับซ้อนของการแปลได้ ความว่า นักทฤษฎีหลายคนเห็นด้วยว่าไม่มีอะไรซับซ้อนไปกว่าการแปล อีกทั้ง ยังกล่าวถึงคุณค่าที่ได้จากการวิเคราะห์งานแปลไว้ด้วยว่า การศึกษาการแปลจากงานแปล หรือการวิเคราะห์งานแปลย่อมเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านการแปล ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์งานแปลยังจะช่วยผู้แปลในการนำไปใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการแปลให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไปด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับในประเทศไทยงานแปลภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยก็ได้รับความนิยมจากผู้อ่านชาวไทยไม่น้อย จะเห็นได้จากผลงานแปลจากภาษาญี่ปุ่นที่แปลเป็นไทยวางจำหน่ายในร้านหนังสือ ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะวิเคราะห์งานแปล ได้เลือกคู่แปลที่มีต้นฉบับเป็นภาษาญี่ปุ่นและฉบับแปลภาษาไทย เรื่อง futari no iida (ふたりのイーダ) ซึ่งเป็นวรรณกรรมแนวแฟนตาซี ต้นฉบับภาษาญี่ปุ่นเขียนโดย Matsutani Miyoko (松谷みよ子) และฉบับแปลภาษาไทยใช้ชื่อ “เด็กหญิงอิตะ” แปลโดยผู้สื นาวาวิจิต มาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์งานแปลครั้งนี้ ふたりのイーダ เริ่มพิมพ์เป็นครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2512 วรรณกรรมชิ้นนี้แปลเป็นภาษาไทยและตีพิมพ์ครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2529 ใช้ชื่อ “เก้าอี้กับเด็กหญิงอิตะ” ต่อมาในปี พ.ศ. 2539 ได้ปรับปรุงและเปลี่ยนชื่อภาษาไทยเป็น “เด็กหญิง อิตะ” วรรณกรรมชิ้นนี้เป็นวรรณกรรมสำหรับเยาวชนแนวแฟนตาซีที่มีชื่อเสียงมากในประเทศไทย และได้รับรางวัลแอนเดอร์เสนนานาชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2522 นอกจากนี้ ยังเป็นหนังสืออ่านประกอบการเรียนในประเทศไทยอีกด้วย เรื่องราวในวรรณกรรมจะเกี่ยวกับผลกระทบจากสงครามโลก ได้ถูกถ่ายทอดผ่านตัวละครที่เป็นเด็กที่เต็มไปด้วยความสดใส อีกทั้ง ยังมีตัวละครที่เป็นเก้าอี้ตัวเล็ก ๆ ที่สามารถเดินและพูดได้ ทำให้อ่านเกิดความพิศวงและชวนติดตาม แม้เรื่องราวในวรรณกรรมจะเล่าถึงผลกระทบจากสงครามโลก เป็นเหตุการณ์ที่ยังคงความเจ็บปวดอยู่ในใจของชาวญี่ปุ่นกระทั่งทุกวันนี้ แต่ในอีกด้านหนึ่ง ก็ถือว่าเป็นผลงานที่มีคุณค่าในการสร้างแรงผลักดันและเป็นพลังหล่อหลอมให้ชาวญี่ปุ่นใช้ชีวิตอย่างมุ่งมั่น เอาใจจริง เอาใจ จนทำให้ประเทศญี่ปุ่นก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำทางด้านการค้าและเทคโนโลยีในปัจจุบันได้ จึงทำให้ไม่มีชาวญี่ปุ่นคนใดไม่รู้จักวรรณกรรมเรื่อง ふたりのイーダ

สำหรับผู้แปลจากฉบับภาษาญี่ปุ่นมาเป็นภาษาไทยคือ ผู้สื นาวาวิจิต นั้น เป็นผู้ที่เคยใช้ชีวิตอยู่ในประเทศญี่ปุ่น และมีความรู้ทางภาษาญี่ปุ่นเป็นอย่างดี จนได้รับการยกย่องว่าเป็นนักแปลหนังสือที่ดีที่สุดคนหนึ่ง ในแวดวงนักเขียน ผลงานการแปลของ ผู้สื นาวาวิจิต ได้รับรางวัลมาแล้วมากมาย รวมทั้ง เคยรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จากจักรพรรดิญี่ปุ่น เมื่อปี พ.ศ. 2557 ด้วย

จากความน่าสนใจของการแปล รวมถึงคุณค่าที่ได้จากการวิเคราะห์งานแปล ประกอบกับเนื้อหาของวรรณกรรมต้นฉบับภาษาญี่ปุ่นและฉบับแปลภาษาไทยแล้ว ในเรื่องของผู้แต่งชาวญี่ปุ่น และผู้แปลชาวไทยซึ่งก็ต่างมีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง จึงเป็นที่มาของการวิเคราะห์การแปลวรรณกรรมญี่ปุ่นเรื่อง “เด็กหญิงอิตะ”

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์การแปลโดยใช้ทฤษฎีศึกษางานแปล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ตัวบทที่ใช้ในการวิเคราะห์** การวิเคราะห์งานแปลในครั้งนี้ ได้วิเคราะห์จากคู่แปลเรื่อง ふたりのイータ ต้นฉบับในภาษาญี่ปุ่นของ Matsutani Miyoko (松谷みよ子) ฉบับที่ใช้นำมาวิเคราะห์เป็นฉบับตบแต่งใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 3 ค.ศ. 2011 มีจำนวน 210 หน้า และฉบับแปลเป็นภาษาไทยเรื่อง “เด็กหญิงอีตะ” แปลโดยผุสดี นาวาวิจิต ฉบับที่นำมาวิเคราะห์เป็นฉบับแก้ไข พิมพ์ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2544¹ มีจำนวน 192 หน้า

2. **ทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์** การวิเคราะห์งานแปลในครั้งนี้ใช้ทฤษฎีวิเคราะห์การแปล 2 ทฤษฎี คือ

2.1 Translation-oriented text analysis ของ Christiane (2005)

2.2 House's model of translation quality assessment ของ Juliane (2001)

เนื่องจากทั้ง 2 ทฤษฎีนี้เป็นที่ยอมรับ และเป็นทฤษฎีที่ใช้วิเคราะห์การแปลในระดับที่เหนือกว่าระดับประโยค ผู้วิจัยจึงนำทฤษฎีข้างต้นมาประกอบแนวคิดในการวิเคราะห์งานแปล

ทฤษฎี Translation-oriented text analysis ของ Christiane Nord (2005)

Translation-oriented text analysis เป็นการวิเคราะห์งานแปลโดยเน้นที่กระบวนการวิเคราะห์ตัวบท ถือว่าเป็นการวิเคราะห์ในระดับที่อยู่เหนือกว่าการวิเคราะห์ระดับประโยค โดย Christiane Nord เสนอชนิดของงานแปลขึ้นพื้นฐานไว้ 2 ประเภท ดังนี้

1. งานแปลแบบเอกสาร (documentary translation) เป็นประเภทของงานแปลที่ต้องการให้ผู้รับสารในภาษาปลายทางสามารถเห็นแนวคิดของผู้ส่งสารในภาษาต้นทางได้ วัตถุประสงค์ของการแปลชนิดนี้ คือ คงไว้ซึ่งข้อมูลเดิมของต้นฉบับ สื่อสัณยต่อภาษาและวัฒนธรรมของภาษาต้นทาง มักเป็นลักษณะการแปลโดยใช้วิธี word for word และ literal translation มุ่งคงคำศัพท์และความหมายของข้อมูลในภาษาต้นทางให้มากที่สุด ทั้งนี้ ลักษณะการแปลอาจไม่เป็นธรรมชาติ จนบางครั้งผู้อ่านภาษาปลายทางสามารถรับรู้ได้ว่าเป็นงานแปล

2. งานแปลแบบเครื่องมือ (instrumental translation) งานแปลลักษณะนี้ จะใช้การแปลเพียงเพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารให้รู้เจตนาของผู้เขียนต้นฉบับ เป็นประเภทของงานแปลที่ทำหน้าที่สื่อสารในวัฒนธรรมปลายทาง โดยผู้รับสารไม่ต้องรู้ถึงตัวบทต้นฉบับ อาจมีความแตกต่างกับฉบับแปลทางด้านรูปแบบและสถานการณ์การสื่อสารก็ได้

แนวทางในการวิเคราะห์ของนอร์ด จะแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้

1. The importance of the translation commission เป็นขั้นตอนในการนำตัวบทต้นฉบับ (source text) มาเปรียบเทียบกับตัวบทฉบับแปล (target text) เพื่อดูว่ามีอะไรที่แตกต่างออกไป (diverge) โดยในการวิเคราะห์จะต้องครอบคลุมประเด็นของหน้าที่ของตัวบททั้งในตัวบทต้นฉบับ (source text) และตัวบทฉบับแปล (target text) ผู้ส่งสารและผู้รับสารของทั้งต้นฉบับและฉบับแปล เวลา และสถานที่ ลักษณะสื่อที่ใช้ (พูดและเขียน) และเหตุผลในการเขียนและแปล

2. The role of ST analysis เป็นขั้นตอนในการวิเคราะห์ตัวบทเพื่อหาวิธีการแปลที่เหมาะสม โดยในการวิเคราะห์ต้องพิจารณาประเด็นต่างๆ ดังนี้ คือ หัวเรื่องคืออะไรพูดเกี่ยวกับเรื่องอะไร เนื้อหาคืออะไร และมีเนื้อเรื่องย่อยอย่างไร สิ่งที่ผู้เขียนและผู้อ่านเข้าใจร่วมกันและละไว้ในฐานที่เข้าใจร่วมกัน โครงสร้างของตัวบทเป็นอย่างไร อวจนภาษาที่ใช้เป็นอย่างไร ลักษณะการใช้คำ มีคำศัพท์ที่เป็นภาษาถิ่นหรือไม่ ลักษณะโครงสร้างของประโยค ลักษณะเหนือหน่วยเสียง (suprasegmental) เช่น การเน้นเสียง จังหวะ การหยุด การใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน เป็นต้น

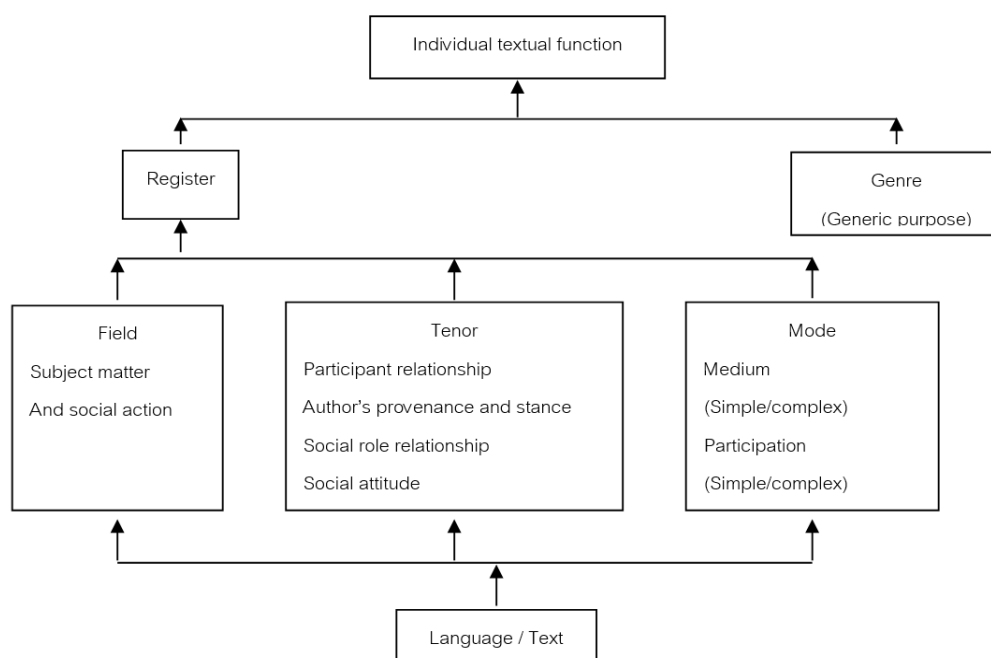
¹ ผู้วิจัยมีข้อจำกัดในการหาต้นฉบับในภาษาญี่ปุ่นฉบับพิมพ์ครั้งแรกก่อนมีการปรับปรุง อีกทั้ง ฉบับแปลในภาษาไทยก็ไม่ได้มีการตีพิมพ์หลังจาก พ.ศ. 2544 ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าวรรณกรรมที่ทรงคุณค่าก็ไม่ได้มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหา การพิมพ์แก้ไขส่วนใหญ่จะเป็นการแก้ไขคำผิด หรือรูปเล่มเท่านั้น ดังนั้น การวิเคราะห์คู่แปลโดยใช้ฉบับแปล จึงไม่กระทบต่อผลการวิเคราะห์งานแปลแต่อย่างใด

3. The functional hierarchy of translation problems เป็นขั้นตอนค้นหาปัญหาที่พบในการแปล

ทฤษฎี House's model of translation quality assessment ของ Juliane House

House's model of translation quality assessment เป็นทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์การแปลในระดับสัมพันธ์ระหว่างตัวบทต้นฉบับ (source text) และตัวบทในฉบับแปล (target text) Juliane House ได้อ้างอิงแนวคิดของ Michael Halliday ทั้งนี้ Juliane House มีจุดเด่นในการพิจารณางานแปลโดยดูความคลาดเคลื่อนหรือข้อบกพร่อง (mismatches and errors) ที่พบในงานแปล ในการวิเคราะห์งานแปลของ Juliane House จะเน้นที่กระบวนการในการวิเคราะห์หา register ประกอบด้วย field, tenor และ mode ของทั้งตัวบทต้นฉบับและตัวบทฉบับแปล ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการพิจารณา field, tenor และ mode เรียกว่า "profile"

ทั้งนี้ ในการพิจารณา field, tenor และ mode จะดูจากการใช้คำศัพท์ (lexical) โครงสร้างไวยากรณ์ (syntactic) และความหมายของตัวบท (textual means) โดย Juliane House ได้แบ่งความหมายของตัวบท (textual means) ออกเป็น 3 ชนิด คือ theme-dynamics (โครงสร้างของแก่นเรื่องและการเชื่อมความ), clausal linkage (การเชื่อมอนุประโยค) และ iconic linkage (การเชื่อมโยงให้เป็นสิ่งเดียวกันหรือเชื่อมโยงให้โครงสร้างมีความสอดคล้อง)

แผนภาพที่ 1 แสดงแผนผังการวิเคราะห์และเปรียบเทียบตัวบทต้นฉบับและตัวบทฉบับแปล

การวิเคราะห์ field, tenor และ mode

field เป็นการพิจารณาเนื้อเรื่องว่าเกี่ยวกับอะไร (subject matter) การกระทำทางสังคม (social action) รวมถึงลักษณะเฉพาะของคำศัพท์ที่ใช้ เป็นต้น

tenor เป็นการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้สื่อสาร เช่น อารมณ์ การมองโลก สถานภาพทางสังคม สติปัญญาทัศนคติต่อสังคมรอบข้าง เป็นต้น

mode เป็นการพิจารณาลักษณะของการสื่อสารที่ใช้ในการสื่อความจากผู้สื่อสารไปยังผู้รับสาร เช่น เป็นงานเขียน เป็นการพูด ระดับของการปฏิสัมพันธ์ เช่น เป็นการสื่อความฝ่ายเดียว (monologue) การสื่อความสองฝ่าย (dialogue)

แนวทางในการวิเคราะห์ของ Juliane House มีรายละเอียดดังนี้

- 1) วิเคราะห์ register (ประกอบด้วย field, tenor และ mode) ของตัวบทต้นฉบับ
- 2) จากข้อ 1) ทำให้ได้ profile ของตัวบทต้นฉบับ
- 3) จาก profile ของตัวบทต้นฉบับที่ได้ สะท้อนวัตถุประสงค์ (genre) ของตัวบท
- 4) ทำกระบวนการเช่นเดียวกันนี้ซ้ำในตัวบทฉบับแปลเพื่อให้ได้ profile ของตัวบทฉบับแปล
- 5) นำ profile ที่ได้จากทั้งตัวบทต้นฉบับและตัวบทฉบับแปลมาเปรียบเทียบกันโดยพิจารณาว่ามีความคลาดเคลื่อน หรือข้อบกพร่อง (mismatches, error) หรือไม่ เช่น genre เหมือน หรือแตกต่างกัน register เหมือน หรือแตกต่างกัน เป็นต้น

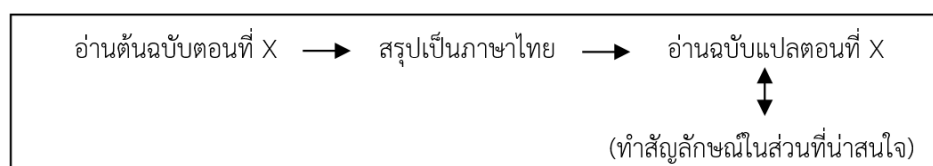
6) ให้คุณค่าของตัวบทฉบับแปล

7) ทำการจัดประเภทว่าเป็นงานแปลที่เป็นลักษณะการแปลแบบเปิดให้เห็นต้นฉบับ (overt translation)² หรือ การแปลแบบปกปิดต้นฉบับ (covert translation)³

3. การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์งานแปลครั้งนี้ ได้รวบรวมข้อมูลตั้งแต่ตอนแรก คือ ressha wa hanaura ni tsuita (列車は花裏についた) ตรงกับตอนในฉบับแปล คือ “รถไฟไปถึงสถานีฮานาอูระ” จนถึงบทสุดท้าย คือ ritsuko kara no tegami (りつ子からの手紙) ตรงกับตอนในฉบับแปล คือ “จดหมายจากริทสุโกะ” โดยไม่วิเคราะห์ในส่วนของบทส่งท้ายเนื่องจากไม่มีการแปลไว้ในฉบับแปล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้ คือ

- 1) เลือกคู่แปลที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์งานแปล
- 2) อ่านงานในภาษาต้นทางทีละตอน เพื่อทำความเข้าใจต้นฉบับและให้ได้โครงเรื่อง ในกรณีที่ผู้วิจัยไม่เข้าใจคำศัพท์ในภาษาต้นทางจะค้นหาโดยยึดความหมายตามพจนานุกรม ได้แก่ พจนานุกรมญี่ปุ่น-ไทย สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) (2546), KODANSHA'S COMPACT KANJI GUIDE (ฉบับภาษาไทย) (2550) พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ของบริษัท Sharp รุ่น Brain PW-SB7 และพจนานุกรมออนไลน์ Weblio 国語辞典
- 3) เมื่อผู้วิจัยอ่านงานในภาษาต้นทางจบในแต่ละตอนจะทำการสรุปเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ ในแต่ละตอนเป็นภาษาไทย
- 4) หลังจากอ่านเนื้อหาในต้นฉบับจบและสรุปเรื่องราวในแต่ละตอนแล้ว จะอ่านเนื้อหาในฉบับแปลของตอนนั้น ๆ แล้วจึงกลับมาอ่านเนื้อหาในต้นฉบับตอนต่อไป และอ่านฉบับแปลในตอนนั้นสลับกันไป โดยในขณะอ่านแต่ละตอนในฉบับแปลผู้วิจัยจะทำสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในส่วนที่เห็นว่าเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการแปลหรือน่าจะเป็นปัญหาในการแปลไว้ด้วย

แผนภาพที่ 2 แสดงแผนผังการวิเคราะห์และเปรียบเทียบตัวบทต้นฉบับและตัวบทฉบับแปล

² การแปลที่เปิดให้ผู้อ่านฉบับแปลเห็นสังคมวัฒนธรรม บริบททางประวัติศาสตร์ เวลาของตัวบทต้นฉบับ ซึ่งการแปลแบบนี้อาจทำให้ผู้อ่านฉบับแปลเข้าใจได้ยาก

³ การแปลที่ผู้อ่านฉบับแปลไม่สามารถเห็นสังคมวัฒนธรรมของต้นฉบับ แต่จะทำให้ผู้อ่านฉบับแปลได้สุนทรียะในการอ่านเนื่องจากแปล โดยใช้วัฒนธรรมของภาษาปลายทาง

5) เมื่อผู้วิจัยอ่านต้นฉบับและฉบับแปลครบทุกตอนแล้ว จะนำส่วนที่ผู้วิจัยสรุปเรื่องราวคร่าว ๆ ไว้เป็นภาษาไทยในแต่ละตอน และส่วนที่ผู้วิจัยได้ทำสัญลักษณ์ต่าง ๆ ไว้ นำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ โดยนำทฤษฎีของ Christiane (2005) และ Juliane (2001) (ตามข้อ 3.2) มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะจำแนกการวิเคราะห์เป็น 2 วิธี คือ ทฤษฎีวิเคราะห์งานแปลของ Christiane Nord (2005) และ Juliane House (2001) โดยจะนำเสนอเฉพาะประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์งานแปลตามทฤษฎี Translation-oriented text analysis

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบต้นฉบับ (ST) และฉบับแปล (TT) ตามทฤษฎี Translation-oriented text analysis

หัวข้อที่วิเคราะห์	ตัวบทต้นฉบับ	ตัวบทฉบับแปล
ตัวบท	ふたりのイーダ	เด็กหญิงอีตะ
วัตถุประสงค์ของตัวบท	-วรรณกรรมเยาวชนชาวญี่ปุ่นที่เขียนเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวที่โหดร้ายของสงคราม และผลกระทบของสงครามโลกที่ชาวญี่ปุ่นได้รับ -มุ่งหวังให้ผู้อ่านตระหนักถึงพิษภัยของสงคราม และเรียกร้องให้สันติภาพบังเกิดขึ้น -กระตุ้นให้เกิดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่กันของผู้คนในสังคม	-วรรณกรรมแปลสำหรับเยาวชน รวมถึงผู้สนใจทั่วไปชาวไทย -เพื่อให้ความบันเทิงไปพร้อม ๆ กับถ่ายทอดเรื่องราวของความเอื้ออาทรแก่กันของผู้คนในสังคม ความโหดร้ายของสงคราม รวมถึงผลกระทบของภัยสงครามที่ชาวญี่ปุ่นได้รับ -ให้ผู้อ่านตระหนักถึงพิษภัยของสงครามและเรียกร้องให้สันติภาพบังเกิดขึ้น
The importance of the translation commission		
• หน้าที่ของตัวบท	-เล่าเรื่อง ดึงดูดความสนใจ ให้ข้อมูล	-เช่นเดียวกับ ST
• the addressees	-เยาวชนชาวญี่ปุ่น	-เยาวชน รวมถึงชาวไทยทั่วไปที่สนใจวรรณกรรมญี่ปุ่นและวรรณกรรมแนวแฟนตาซี
	ข้อสังเกต: ในส่วนของ the addressees ของ ST ผู้เขียนใช้ตัวอักษร hiragana และ katakana เป็นส่วนใหญ่ ในกรณีที่เขียนอักษร kanji ก็จะมีการให้เสียงอ่านกำกับไว้เพื่อให้ผู้อ่านจะสามารถอ่านได้ง่าย ลักษณะเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนต้นฉบับมีเจตนาส่งสารให้ผู้อ่านที่เป็นเยาวชน ส่วนของ TT เนื่องจากในภาษาไทย ไม่มีการใช้ชนิดของอักษรมากมายเช่นภาษาญี่ปุ่น จึงไม่สามารถแสดงจุดมุ่งหมายของผู้แต่งในส่วนนี้ออกมาได้อย่างชัดเจน	
• the motive	-วรรณกรรมที่บอกเล่าเรื่องราวของผลกระทบจากสงครามโลกที่มีต่อชาวญี่ปุ่น ผ่านตัวละครคือเด็กหญิงอีตะ และเก้าอี้ที่พูดได้ ทำให้เนื้อเรื่องชวนพิศวง แม้จะมีเรื่องราวที่น่าสะเทือนใจ แต่ก็สอดแทรกด้วยการถ่ายทอดแง่มุมอันงดงามในการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของผู้คนที่มิให้แก่กัน -เป็นวรรณกรรมแนวแฟนตาซี พร้อมกันนี้ยังมีการอธิบายถึงวัฒนธรรม (การลอยโคม วันที่ระลึกถึงเหตุระเบิดปรมาณู) บรรยายถึงสถานที่	-เช่นเดียวกับ ST -เช่นเดียวกับ ST แต่ผู้แปลได้ให้ความหมายของคำศัพท์ที่เข้าใจยากสำหรับผู้อ่านชาวไทยไว้ท้ายเล่มเป็นการเพิ่มเติม

หัวข้อที่วิเคราะห์	ตัวบทต้นฉบับ	ตัวบทฉบับแปล
	และบรรยากาศของเมืองเก่าในประเทศญี่ปุ่น การเดินทางในประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น	
The role of ST analysis		
• presupposition	-ผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นเยาวชนชาวญี่ปุ่น ดังนั้นจึงมีความคิดร่วมกันในเรื่องวัฒนธรรม การดำเนินชีวิตในประเทศญี่ปุ่น การใช้สำนวน ชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อของสิ่งของ ต้นไม้ อาหาร สถานที่ เช่นเดียวกับผู้เขียน แต่ผู้อ่านอาจไม่มีประสบการณ์ในเรื่องของสงครามเช่นเดียวกับผู้เขียน	-ผู้อ่านเป็นชาวไทย จึงไม่มีความคิดร่วมกันในเรื่องวัฒนธรรม การดำเนินชีวิตในประเทศญี่ปุ่น การใช้สำนวน ชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อของสิ่งของ ต้นไม้ อาหาร สถานที่ รวมถึงไม่ได้รับประสบการณ์การทึ่งระเบิดปรมาณูเช่นเดียวกับชาวญี่ปุ่น
• lexic	-การใช้ภาษาเด็ก เช่น 二ちゆ หมายถึง 二さい, ばふ หมายถึง 毛布	-ผู้แปลพยายามแปลในลักษณะของภาษาที่เด็กใช้ เช่นเดียวกับ ST เช่น จ้องขวบ (สองขวบ) ป้าอ๋ม (ผ้าห่ม)
• suprasegmental features	-— あああ — แสดงข้อความ เช่น เสียงประกาศจากสถานีรถไฟ あああ แสดงการลากเสียงพูด 「 」 แสดงอาการนั่งเงียบไม่ตอบ	- ‘กกกกก’ เครื่องหมายแสดงการเน้นข้อความส่วนนั้น “กกกกก”(สัญลักษณ์ “ ” ประกอบตัวเอง) ใช้เมื่อเป็นคำพูดของตัวละครที่เป็นเก๊าอี้
	ข้อสังเกต: ใน ส่วนของ suprasegmental features ของ ST ผู้เขียนมีการใช้สัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อช่วยแสดงคุณสมบัติทางเสียง ส่วนของ TT เนื่องจากในภาษาไทยจะใช้สัญลักษณ์ทางเสียงต่างจากภาษาญี่ปุ่น จึงไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ แต่ก็ยังพบว่าผู้แปลพยายามสอดแทรกคุณสมบัติทางเสียงเข้าไปในงานแปลให้ใกล้เคียงกับที่ต้นฉบับต้องการ	
The functional hierarchy of translation problems		
• การวิเคราะห์ลักษณะงานแปล	-แปลแบบเอกสาร (documentary translation) เช่น きなこ, みはじま, かみしも, うちかけ, なおきちゃん ฯลฯ -แปลแบบเครื่องมือ (an instrumental translation) เช่น คำว่า うどん, おせんべ, お出口 ฯลฯ	-แปลแบบเอกสาร (documentary translation) เช่น แป้งคินาโกะ, มียาจิเมะ, เครื่องแต่งตัวที่เรียกว่าคามิซิมิและอุจิคาเคะ, นาโอคิจัง ฯลฯ -แปลแบบเครื่องมือ (instrumental translation) แปลว่า กว๊ายเตี๋ยว, ข้าวเกรียบ, ทางลง ฯลฯ
	ข้อสังเกต: ส่วนของลักษณะงานแปล ตามตัวอย่างข้างต้นพบว่า ผู้แปลเขียนมีการใช้วิธีการแปลทั้งแบบเอกสารและแบบเครื่องมือ แต่อย่างไรก็ดีเมื่ออ่านทั้งฉบับแล้ว ผู้แปลมีแนวโน้มที่จะใช้วิธีการ	

หัวข้อที่วิเคราะห์	ตัวบทต้นฉบับ	ตัวบทฉบับแปล
	แปลแบบเครื่องมีมากกว่า นอกจากนั้นยังพบว่ามีบางข้อความที่ผู้แปลปรับเปลี่ยนการเรียบเรียงลำดับเรื่องราวที่ต่างไปจากตัวบทต้นฉบับ หรือมีการตัดข้อความที่คาดว่าผู้อ่านฉบับแปลจะเข้าใจได้ยากออกไป เช่น คำว่า yubiasobi 指 あそびออกไป	
ปัญหาที่พบจากการวิเคราะห์งานแปล	-ชื่อคน เช่น 直樹 -คำเรียกญาติ เช่น おじいさん - สามารถแปลได้ทั้ง “คุณปู่” หรือ “คุณตา” -ชื่อเรื่อง ふたりのイーダ	-ความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรมของญี่ปุ่น รวมถึงการดำเนินชีวิตของชาวญี่ปุ่นและชาวไทยมีอยู่หลายประการด้วยกัน ปัญหาประการแรกที่พบในการแปลวรรณกรรมเรื่องนี้คือการแปลชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อคน ชื่ออาหาร คำเรียกญาติ ส่วน การใส่คำลงท้าย ดังตัวอย่างต่อไปนี้ -ชื่อคน เช่น 直樹 แปลเป็น เด็กชายนาคิ และ นาคิ -คำเรียกญาติ เช่น おじいさん แปลเป็น “คุณตา” -การแปลชื่อเรื่อง นับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากในการแปล เพราะเป็นเหมือนปราการด่านแรกที่จะดึงดูดความสนใจของผู้อ่านว่าจะเลือกอ่านเรื่องนั้นๆ หรือไม่ ชื่อเรื่อง ふたりのイーダ นั้น หากแปลตรงตัว จะต้องแปลว่า “อิตะสองคน” แต่ในการพิมพ์ครั้งแรกผู้แปล ใช้ชื่อเรื่องว่า “แก้อักกับเด็กหญิงอิตะ” และต่อมาได้มีการเปลี่ยนเป็น “เด็กหญิงอิตะ” ซึ่งทั้ง 2 ชื่อก็ล้วนเป็นการดึงตัวละครเอกของเรื่องมาเป็นชื่อเรื่องทั้งสิ้น

2. ผลการวิเคราะห์งานแปลตามทฤษฎี House's model of translation quality assessment

2.1 วิเคราะห์ field, tenor และ mode

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ field, tenor และ mode ตามทฤษฎี House's model of translation quality assessment analysis

หัวข้อที่วิเคราะห์	ตัวบทต้นฉบับ	ตัวบทฉบับแปล
1) field	-เนื้อหาเกี่ยวกับผลกระทบจากสงครามที่ชาวญี่ปุ่นได้รับ ความเอื้ออาทรกันของผู้คน โดยถ่ายทอดผ่านเด็กหญิงอิตะและครอบครัว รวมถึงแก้อักที่สามารถพูดและเดินได้	-เช่นเดียวกับ ST

	-มีการใช้คำศัพท์ต่างๆ ประโยคไม่ซับซ้อนมาก มี ทั้งลักษณะของการเล่าเรื่อง การอธิบายและการ สนทนาโต้ตอบ	-เช่นเดียวกับ ST และยังมีการใช้การถ่ายทอดเสียง จากต้นฉบับเมื่อเป็นชื่อเฉพาะ เช่น ชื่อคน ชื่อ อาหาร ชื่อสถานที่ ฯลฯ
2) tenor	-ผู้ส่งสารคือผู้เขียน -โดยบอกเล่าเรื่องราวผ่านความอบอุ่นของ ครอบครัวของเด็กหญิงอิตะ พี่ชาย คุณแม่ คุณตา คุณยาย ความเอื้ออาทรของเพื่อนบ้านและผู้คนใน ยามพบภัย แม้จะมีการถ่ายทอดเรื่องราวของ สงครามในวันที่ประเทศญี่ปุ่นถูกทิ้งปรมาณูซึ่ง บรรยายถึงการให้ความรุนแรงต่อผู้คน ในอีกด้าน หนึ่งก็บอกเล่าถึงความอึดอัดตันตันของจิตใจที่ ได้รับการช่วยเหลือกันของผู้คนในยามที่พบ กับภัยอันตรายด้วย	-ผู้ส่งสารคือ ผู้แปล -เช่นเดียวกับ ST
3) mode	-เป็นการสื่อความจากผู้เขียนไปยังผู้อ่านโดยใช้ ลักษณะงานเขียน ซึ่งมีทั้งการสื่อความฝ่ายเดียว (monologue) และการสื่อความสองฝ่าย (dialogue)	-เป็นการสื่อความจากผู้แปลไปยังผู้อ่านโดยใช้ ลักษณะงานเขียน มีทั้งการสื่อความฝ่ายเดียว (monologue) และการสื่อความสองฝ่าย (dialogue)

2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบต้นฉบับ (ST) และฉบับแปล (TT)

จากการวิเคราะห์ ST และ TT พบว่า มีความสอดคล้องกันทั้งในเรื่องของ field, tenor และ mode อย่างไรก็ดี เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดจะพบลักษณะของการแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยที่ต้องใช้ความระมัดระวัง และใส่ใจเป็นอย่างยิ่ง อันเนื่องมาจากลักษณะทางภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทยบางส่วนเพื่อให้เห็นประเด็นความแตกต่างของการใช้ภาษา ดังนี้

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบต้นฉบับ (ST) และฉบับแปล (TT) และข้อสังเกต

ตัวบทต้นฉบับภาษาญี่ปุ่น	ตัวบทในฉบับแปลภาษาไทย	ข้อสังเกต
(1)チャイムが鳴って、車 内アナウンス(1)がひびい たとき、直樹はやれやれ とほっとした。	เด็กชายนาคิรู้สึกดีใจที่การเดินทาง กำลังจะสิ้นสุดลง เมื่อได้ยินเสียงประกาศ (1) ว่า	- (1) 車内アナウンス ผู้ แปลแปลเพียงคำว่าประกาศ โดยละ คำว่า 車内 (ภายในรถ) ออกไป
(2)——あと五分後に、 花浦に到着いたします。 お出口は進行方向左側、 停車時間は二分(2)です。	‘อีกห้านาทีขบวนรถไฟจะเทียบขบวนขาลา สถานีฮานาอุระ ทางลงอยู่ด้านซ้าย ขบวน รถไฟจะหยุดที่สถานีนี้เพียงสองนาที---(2)’	- (2) ผู้แปลเพิ่มคำว่า “เพียง” ใน ฉบับแปล ซึ่งให้ภาพพจน์ว่าเป็น ระยะเวลาอันสั้น แต่ไม่ปรากฏคำว่า “เพียง” ในต้นฉบับภาษาญี่ปุ่น
(3)なにしろ新幹線にのっ て、東京から新大阪まで 三時間十分、新大阪での りかえて、花浦まで五時	นาคิอยากจะให้รถไฟไปถึงจุดหมาย ปลายทางเร็ว ๆ เพราะเขากับแม่และน้องขึ้น รถไฟสายด่วนพิเศษ ‘ชิงกันเซ็น’ จากโตเกียว มาถึงสถานีชินโอซาก้า ใช้เวลา 3 ชั่วโมง 10 นาที แล้วต่อรถไฟจากที่นั่นมายังฮานาอุระอีก 5 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งหมด 8 ชั่วโมง 10 นาที	- (3) คำว่า なめた ถ้าแปลตรง ตัวจะแปลว่า “เลีย” แต่ผู้แปล เลือกใช้คำว่า “รับประทาน” แทน

ตัวบทต้นฉบับภาษาญี่ปุ่น	ตัวบทในฉบับแปลภาษาไทย	ข้อสังเกต
間、合計八時間十分の旅だ。持ってきたまんが雑誌は、すみからすみまで読んでしまったし、アイスクリームは二度もなめた。	นาโอกิอ่านหนังสือการ์ตูนที่น่าติดตามด้วย จนหมดทุกตัวอักษร และรับประทานไอศกรีมแล้ว 2 ครั้ง (3)	
• การแปลภาษาเขียนแบบเก่า (文語) จากข้อความสลักบนแผ่นหินที่อนุสรณ์สันติภาพฮิโรชิมา ที่ปรากฏในเรื่องว่า -やすらかにねむってくたさいあやまちはくりかえしませぬからあんころもち	ผู้แปล แปลไว้ว่า -จึงหลับให้สบายเถิด จะไม่เกิดความผิดเช่นนี้ขึ้นอีกแล้ว	-จะพบว่าผู้แปลพยายามแปลโดยใช้ลีลาภาษาแบบเก่า “จง...เถิด” และยังคงแปลคำว่า “เกิด” กับ “เกิด” ให้คล้องจองกันด้วย
• สำนวน -てんじんさまのいうとおり ความหมายภาษาญี่ปุ่น 物事が次第に変化していくのに合わせて行動するさま (https://thesaurus.weblio.jp/)	-ไปทางที่พระบอก	-จะพบว่าผู้แปลใช้วิธีการแปลแบบตรงตัว
• ชื่อเฉพาะ -あんころもち -きなこ	-ขนมอังโครโมจิ -แป้งคินาโกะ	-จะพบว่าผู้แปลใช้วิธีการแปลแบบถอดเสียงจากต้นฉบับแต่เพื่้ออธิบาย เช่น “ขนม” หรือ “แป้ง” เข้าไปด้วย เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น
• การเชื่อมโยงความ -ต้นฉบับ: あんた それで、あんた、いつ九州へたつんじゃ。	-ฉบับแปล: ลูก ลูกจะไปกินข้าวเมื่อไหร่ล่ะ	-ผู้แปลแปลคำนี้ว่า “ลูก” เพราะในประโยคก่อนหน้า กำลังคุยกับลูกอยู่

2.3 ให้คุณค่าและจัดประเภทการแปล

จากการวิเคราะห์งานแปลจากการอ่านต้นฉบับในภาษาญี่ปุ่น และฉบับแปลในภาษาไทยผู้วิจัยพบว่า ผู้แปลสามารถถ่ายทอดวัตถุประสงค์ (genre) จากต้นฉบับในภาษาญี่ปุ่นมายังฉบับแปลในภาษาไทยได้อย่างครบถ้วน ทั้งด้านเนื้อหาและอรรถรสของวรรณกรรม

ในส่วนของการจัดประเภทการแปลที่ Juliane House ได้จำแนกไว้ 2 ประเภท คือ การแปลแบบเปิดให้เห็นต้นฉบับ (overt translation) และการแปลแบบปกปิดต้นฉบับ (covert translation) ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าการแปลของผู้แปลมีลักษณะร่วมของงานทั้ง 2 ประเภท กล่าวคือ แสดงให้เห็นสังคมวัฒนธรรม รวมถึงบริบททางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ในต้นฉบับ แต่ในอีกด้านหนึ่งผู้แปลก็ยังคงใช้กลวิธีการแปล เช่น การละความบางส่วน เพิ่มความ ตัดแปลงความ ตัดความ และมีการจัดลำดับการเรียงร้อยการเล่าเรื่องใหม่ในบางครั้ง เพื่อให้เข้ากับสังคมวัฒนธรรมของภาษาปลายทางด้วย จนอาจกล่าวได้ว่า คุณค่าที่ผู้อ่านฉบับแปลจะได้จากการอ่านวรรณกรรม “เรื่องเด็กหญิงฮิดะ” คือ ผู้อ่านสามารถมองเห็นการดำเนินชีวิต สังคมและวัฒนธรรม รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวัฒนธรรมหนึ่งโดยใช้เครื่องมือที่เป็นภาษาในอีกวัฒนธรรมหนึ่งนั่นเอง

สรุปผลและอภิปรายผล

การวิเคราะห์งานแปลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษางานแปล 2 ทฤษฎี คือ Translation-oriented text analysis ของ Christiane (2005) และ House's model of translation quality assessment ของ Juliane (2001)

จากการวิเคราะห์โดยใช้กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์งานแปลตามทฤษฎี Translation-oriented text analysis พบว่า งานแปลวรรณกรรมเรื่อง “เด็กหญิงฮิดะ” มีแนวโน้มที่จะเป็นงานแปลแบบเครื่องมือ (instrumental translation) มากกว่างานแปลแบบเอกสาร (documentary translation) และหากพิจารณาตามทฤษฎี House's model of translation quality assessment พบว่า งานแปลวรรณกรรมเรื่องนี้มีลักษณะร่วมของการแปลแบบเปิดให้เห็นต้นฉบับ (overt translation) และการแปลแบบปกปิดต้นฉบับ (covert translation) โดยผู้แปลมีการใช้วิธีการการละความบางส่วน เพิ่มความ ตัดแปลงความ ตัดความ และมีการจัดลำดับการเรียงร้อยการเล่าเรื่องใหม่ในบางครั้ง เพื่อให้เข้ากับสังคมวัฒนธรรมของภาษาปลายทางด้วย นอกจากนี้ผู้แปลยังมีการให้อธิบายคำศัพท์ไว้ท้ายตัวเล่มเพื่อให้ผู้อ่านสามารถหาความหมายของคำศัพท์ที่ไม่มีในภาษาไทยได้ด้วย

อนึ่ง ผลการวิเคราะห์งานแปลครั้งนี้ทำให้พบประเด็นที่ผู้แปลควรตระหนักในการแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย เช่น การแปลชื่อเฉพาะ ชื่อเรื่อง การใช้คำเรียกญาติ การแปลสำนวน การแปลภาษาเขียนแบบเก่า การแปลภาษาเด็ก เกณฑ์การถ่ายเสียงจากภาษาต้นทางเป็นภาษาปลายทาง และการเชื่อมโยงความ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์งานแปลในครั้งนี้พบว่า นอกจากผู้แปลจะต้องมีความรู้ในตัวภาษาเป็นอย่างดีแล้ว ผู้แปลยังต้องสามารถวิเคราะห์ภาษาในระดับตัวบท หรือระดับสัมพันธสาร (text analysis or discourse analysis) ซึ่งเป็นภาษาในระดับที่สูงกว่าประโยคด้วย จึงจะช่วยให้สามารถถ่ายทอดคำแปลที่เหมาะสมกับบริบทได้ (รัชนิโรจน์ กุลธำรง, 2552)

ข้อเสนอแนะ

ในการวิเคราะห์งานแปลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกคู่แปลที่เป็นวรรณกรรม 1 เรื่อง มาใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ โดยผลการวิเคราะห์เป็นเพียงส่วนหนึ่ง ทำให้เห็นประเด็นที่ต้องใส่ใจในการแปลจากภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการศึกษาจากวรรณกรรมแปลหลายเรื่อง หรือจากข้อมูลหลากหลายประเภท รวมถึงหากนำทฤษฎีอื่น ๆ นอกเหนือจาก 2 ทฤษฎีข้างต้น มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษางานแปลร่วมด้วย ก็จะทำให้ได้เรียนรู้กลวิธีในการแปลที่หลากหลายมีติดอกไปและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยได้ขออนุญาตวิเคราะห์งานแปลเรื่อง “เด็กหญิงอีตะ” จากอาจารย์ผู้สืบนาวาวิจิต (ผู้แปล) ทางวาจา โดยอาจารย์อนุญาตให้สามารถนำงานแปลของอาจารย์มาวิเคราะห์ได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความเมตตาที่อาจารย์มีให้มา ณ ที่นี้ หากคุณค่าทางความรู้และความคิดจากงานวิจัยนี้จะยังประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ข้อมูลหรือประโยชน์อื่นใด ผู้วิจัยขออุทิศความดีดังกล่าวให้อาจารย์ผู้สืบนาวาวิจิต ด้วย

เอกสารอ้างอิง (References)

- รัชนิโรจน์ กุลธำรง. (2552). ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษาเพื่อการแปล: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Catford, J. C. (1965). *A Linguistic Theory of Translation*. London: Oxford University Press.
- House, J. (2001). *Translation Quality Assessment: Linguistic Description versus Social Evaluation*.
- Newmark, P. (1981). *Approaches to Translation*. Oxford: Pergamon Press.
- Nord, C. (2005). *Text analysis in translation: Theory, methodology, and didactic application of a model for translation-oriented text analysis* (2nd edition). New York: Rodopi.
- พจนานุกรมญี่ปุ่น-ไทย สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น). (2546). กรุงเทพฯ: ภาษาและวัฒนธรรม.
- Kodansha's Compact Kanji Guide (ฉบับภาษาไทย). (2550.) กรุงเทพฯ: คิโนะคุนิยะ บุกส์โตร์ (ประเทศไทย)